

2. Meeth L. Interdisciplinary studies: A matter of definition / L. Meeth // *Change*. – 1978. – Issue 7. – № 10.
3. Moss D. Interdisciplinary Education in the Age of Assessment / David M. Moss. – NY :Taylor & Francis, 2008.– 205 p.

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ЗАГОЛОВКІВ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ГАЗЕТ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Курашов В.
(Київ, Україна)

Газетна преса завжди відігравала важливе значення в культурному, суспільно-політичному житті людства. Вона є не тільки індикатором політичних, економічних, культурних та соціальних проблем суспільства, своєрідним «дзеркалом» подій, що відбуваються навколо, а й помічником людини у виборі життєвих смислів, орієнтирів, пріоритетів. В газетних публікаціях ключову роль відіграє заголовок, що є дієвим засобом впливу на читача. Заголовок покликаний виразити основну мету інформаційного повідомлення, привернути увагу читача, викликати у нього зацікавленість, інтерес до змісту надрукованого матеріалу, допомогти зорієнтуватися в розмаїтті інформації. Він формує ставлення читача до публікації, сприяє розумінню авторської позиції в розкритті тієї чи іншої теми, висвітленні події, тлумаченні того чи іншого факту. Тож, можна стверджувати, що заголовки значною мірою впливають на прочитання того чи іншого тексту.

Влучно підібраний заголовок може стати не просто засобом привернення уваги й привабити читача прочитати увесь текст, а ще й передати все звернення цільовій аудиторії, стати ретранслятором певної ідеї, закликом до дій. Створення таких заголовків вимагає від авторів не тільки наявності фахової підготовки, а й широкоформатного світогляду, добре розвиненого мовно-лінгвістичного інтелекту, сформованих навичок критично мислення й креативних умінь. Такими уміннями, навіть, у більшій мірі повинен володіти й професійний перекладач.

У наукових працях проблема дослідження заголовків газетних публікацій та їх перекладу висвітлювалася й знайшла своє відображення в різних аспектах: вивчення структури, синтаксичної природи, функціонального розвитку, семантики, стилю, прояву законів заощадження мовних засобів, використання фразеологізмів у заголовках, лексико-семантичні особливості газетних назв, особливості шрифтового оформлення та ін. За базову основу дослідження ми використали праці українських та зарубіжних учених, що стосувались проблеми перекладу газетних заголовків, а саме: Кійка Ю.Є. [1], Різуна В. В. [2], Брінкера К. (Brinker K.) [3].

З метою вивчення специфіки перекладу газетних заголовків німецькомовних газет у роботі був обраний порівняльний метод дослідження. При опрацюванні газетних заголовків зверталась увага на інформаційний зміст заголовка (використання різних повнозначних частин мови); структуру та мету висловлень речень у заголовках, а також стилістичні засоби для влучного вираження головної ідеї статті (фонетичні, графічні, лексичні та ін.). Вивчалися німецькомовні газетні видання європейських країн, серед яких: «Das Bild», «Der Blick», «Der Spiegel», «Süddeutsche Zeitung» (Німеччина), «Neue Brücher Zeitung» (Швейцарія), «Die Presse» (Австрія), що займають провідне місце серед світових лідерів мас-медійного ринку. В цих газетах аналізувалися заголовки, що висвітлювали одні й ті самі резонансні події, що відбувалися у світі. При опрацюванні газетних заголовків зверталась увага на інформаційний зміст заголовка (використання різних повнозначних частин мови); структуру та мету висловлень речень у заголовках, а також стилістичні засоби для влучного вираження головної ідеї статті (фонетичні, графічні, лексичні та ін.). Коротко охарактеризуємо деякі з них.

Номер німецької газети «Süddeutsche Zeitung» за 09.11.2016 року вийшов з публікацією під заголовком «“Eine amerikanische Tragödie”» («Американська трагедія»), у якій обговорювалися результати президентських виборів у США, на яких переміг Дональд Трамп. Цей заголовок представлено одним розповідним, простим, односкладним, непоширеним реченням. У структурі цього заголовку використана алюзія, що вказує на аналогію з літературним романом Т. Драйзера під одноіменною назвою «Американська трагедія», слід відмітити, що заголовок має негативно-іронічне забарвлення.

У німецькій газеті «Der Spiegel» за 09.11.2016 року ця ж подія вийшла під заголовком «“Die Welt wird noch verrückter”» («Світ сходить з розуму»). Цей заголовок представлено розповідним, простим, двоскладним, непоширеним реченням. У ньому використано слово *verrückt* (божевільний), що використовується в розмовному стилі, з негативно-емоційним забарвленням.

Швейцарська газета «Neue Zürcher Zeitung» за 09.11.2016 року оприлюднила матеріал про обрання президентом Д. Трампа у США під таким заголовком: «Trump wird Präsident – und jetzt?» («Трамп стає президентом – і що тепер?». В структурі цього заголовка: одне просте, двоскладне, поширене речення, що представлено у формі риторичного запитання, яке викликає у читача певну інтригу, зацікавленість.

Німецька газета «Süddeutsche Zeitung» за 19.05.2018 року висвітлюючи весілля принца Гаррі і актриси Меган Маркл, яке стало подією, що викликала великий інтерес не тільки у Великобританії, а й в усьому світі, опублікувала матеріал під заголовком «Frischer Wind für die Monarchie – «Die Liebe hat Macht» («Свіжий вітер змін в монархії – «любов має силу»). Структура заголовку складається з одного складно-сурядного, безсполучникового, поширеного речення. Заголовок має емоційно позитивне стилістичне забарвлення. У швейцарській газеті, що висвітлювала весілля в королівській родині Віндзорів «Neue Zürcher Zeitung» за 19.05.2018 року вийшла публікація під заголовком «Meghan Markle – die Braut, die sich traut» («Меган Маркл – наречена, що сама собі вчена»). Цей заголовок представлено розповідним, двоскладним реченням. У його структурі представлено фонетичний засіб – рима.

Газета «Das Bild», що вийшла в Німеччині 19.05.2018 року про цю ж подію інформувала своїх читачів у публікації під таким заголовком «Nur kein Neid!» («Тільки, не заздрить!»). Для влучного вираження головної ідеї статті у заголовку використано просте, односкладне спонукальне речення. Структура даного заголовку подана простим, односкладним, спонукальним реченням. У заголовку представлено емоційно-забарвлене пряме звертання до читача.

У дослідженні в процесі аналізу специфіки перекладу газетних заголовків німецькомовних газет було встановлено, що в них часто використовуються як самостійні, так і службові частини мови. У заголовках вживаються речення, що відрізняються за метою висловлювання (розповідні, спонукальні та питальні речення) та за своєю структурою (прості односкладні та двоскладні, складносурядні, складнопідрядні, а також складні змішані типи речень). Для влучного вираження головної ідеї статті у заголовках широко використовуються стилістичні засоби різних рівнів (фонетичні: рима; графічні: велика літера, курсив, лапки, що виділяють окремі слова, словосполучення, речення, взяті з інших джерел; лексичні: історизми, неологізми, запозичені слова та терміни, розмовні слова, професіоналізми, скорочення та аббревіатури).

У ході дослідження встановлено, що до специфіки перекладу заголовків німецькомовних газет можна віднести лексико-стилістичні та граматичні особливості, а також особливості використання нової термінології в заголовках, які у німецькій пресі дуже багатогранні й різноманітні. У них використовуються різні стилістичні прийоми та лексичні засоби для того, щоб зробити заголовок більш емоційним і експресивним, інтригуючим і цікавим для читача. Адже саме за заголовком людина вирішує, читати йому цю статтю чи ні, чи буде вона для нього актуальною і пізнавальною, досить інформативною і цікавою.

Список використаних джерел:

1. Кійко Ю.Є. Німецькі й українські інформаційні види текстів у зіставленні / Ю.Є. Кійко // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки. Вип. 22. – Том 1. – Чернівці : Книги XXI, 2010. – С. 188–192
2. Різун В.В. Лінгвістика впливу/ В.В. Різун, Н.Ф. Непийвода, В.М. Корнеєв. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2005. – 148 с.
3. Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden / Klaus Brinker. – 6. Aufl. – Berlin : Erich Schmidt, 2005. – 179 S.

**СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
ПОЛТАВСЬКОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ-ІНТЕРНАТУ
«ЦЕНТР ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ»
ІМЕНІ СОФІЇ РУСОВОЇ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ**

Куторжевська Л.І. Ключинська А.В.
(Полтава, Україна)

Пандемія – епідемія, що характеризується найбільшим поширенням інфекційного захворювання на території усієї країни та сусідніх держав, континентах; вона характеризується відсутністю колективного імунітету в людства, і, зазвичай, ефективних засобів профілактики й лікування. Серед інфекційних захворювань, які сягали масштабу пандемії: чума, холера, грип, коронавірусна хвороба – інфекційна хвороба, яка виникла вперше у грудні 2019 року в місті Ухань. Через загрозу епідемії коронавірусної інфекції Кабінет міністрів запровадив обмежувальні заходи в Україні з 12 березня 2020 року на всій території країни. Використовуючи соцмережі (Viber та Facebook та ін.) заклади освіти проводять елементи дистанційного навчання: на платформі GIOS завдання складені методистами за українською програмою та схвалені МОН, педагоги використовують також інформаційні технології Zoom, сайти «На урок», «Мій клас» та ін.

Полтавська спеціалізована мистецька школа-інтернат I-III ступенів «Центр освіти та соціально-педагогічної підтримки» імені Софії Русової Полтавської обласної ради – заклад спеціалізованої освіти I-III ступенів мистецького профілю, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти та початкової профільної мистецької освіти. Найважливішим нововведенням навчального закладу на сьогоднішній день є те, що освітнє середовище адаптовано до особистості вихованця, адже в школі навчаються як обдаровані діти, так і діти з особливими освітніми потребами, навчання яких реалізується через індивідуальну програму розвитку – документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання особи з особливими освітніми потребами, – стверджує Закон «Про освіту» [1]. Мета діяльності «Центру освіти...» – соціалізація особистості в умовах інноваційного середовища.

Соціалізація – процес входження людини в суспільство разом з її соціальними зв'язками та інтеграцією в різні типи соціальних спільнот, внаслідок чого відбувається становлення соціального індивіда. За своїм змістом соціалізація – процес двобічний, – стверджують науковці І. Зверева, О. Безпалько, М. Лукашевич, М. Москаленко, С. Савченко, – це і засвоєння індивідом соціального досвіду, і активне відтворення системи соціальних зв'язків за рахунок його діяльності, входження в соціальне середовище [2, с. 79]. Завдяки створенню соціально-виховного середовища для успішної соціалізації особистості відбувається інтеграція зусиль суб'єктів соціально-виховної діяльності й закріплюється взаємозв'язок компонентів соціально-педагогічного процесу. В умовах карантину вихователі закладу в телефонному режимі проводять консультування з членами родини у розв'язанні педагогічних ситуацій, зокрема: вихователь 4 класу Лядова В.І. проводить бесіду щодо важливості підготовки до Державної підсумкової атестації з мамою Анатолія, який систематично пропускав уроки; з мамою Дениса проводилася робота щодо зовнішнього вигляду учня; з Давидом, його мамою проведено бесіду-пояснення щодо впливу на стан здоров'я тренувань з футболу (в учня був струс